

УДК 55(092)

DOI <https://doi.org/10.30970/pal.55.13>

ОЛЕНА ДМИТРІВНА ВЕКЛИЧ (ДО 60-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Юлія Доротяк¹, Юлія Клименко², Ірина Супрун³

*Інститут геологічних наук Національної академії наук України,
вул. О. Гончара, 55б, Київ, Україна, 01054*

¹*dorotyak78@gmail.com; ²yulia_k77@ukr.net; ³suprun_is@ukr.net*

¹*orcid.org/0000-0002-0498-1892; ²orcid.org/0000-0002-8622-2493; ³orcid.org/0000-0002-4703-7543*

¹*Web of Science ResearcherID: AAF-1326-2020; ²Web of Science ResearcherID: IDT-7428-2023;*

³*Web of Science ResearcherID: AAT-4938-2021*

³*Scopus Author ID: 57210653834*

Стаття присвячена Олені Дмитрівні Веклич – відомій вченій і дослідниці в галузі палеонтології і стратиграфії, кандидату геологічних наук, науковому співробітнику відділу стратиграфії і палеонтології мезозойських відкладів Інституту геологічних наук НАН України.

Ключові слова: Олена Веклич, біографія, мікропалеонтологія, стратиграфія, крейдові відклади, форамініфери.

22 січня 2023 року відмітила свій 60-річний ювілей відома вчена, палеонтолог, стратиграф, кандидат геологічних наук, науковий співробітник відділу стратиграфії і палеонтології мезозойських відкладів Інституту геологічних наук НАН України, багаторічний активний член Палеонтологічного товариства України (з 1997 – до нині) Олена Дмитрівна Веклич.

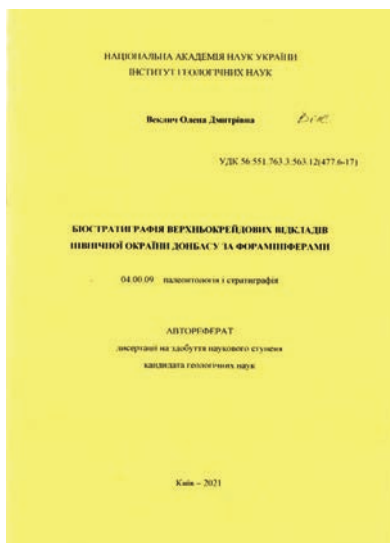
О. Д. Веклич – представниця Київської мікропалеонтологічної школи, фахівець з палеонтології та стратиграфії верхньокрейдових відкладів України, біостратиграфії та палеогеографії верхньої крейди за форамініферами.

Олена Дмитрівна Панасик народилася 22 січня 1963 року у м. Київ. У 1980 році закінчила Київську середню загальноосвітню школу № 175. Трудова діяльність Олени Дмитрівни розпочалась одразу після закінчення школи, а саме з 16 вересня 1980 року, і вже понад 42 роки її науковий шлях пов'язаний з Інститутом геологічних наук НАН України, де вона працює у відділі стратиграфії і палеонтології мезозойських відкладів на посадах техника (1980–1987 рр.), інженера I категорії (1987–2006 рр.), молодшого наукового співробітника (2006 – грудень 2021 рр.), наукового співробітника (грудень 2021 р. – до тепер).

У 1983 р. Олена Дмитрівна вступила на географічний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка на заочне відділення, який закінчила у 1988 році та отримала вищу освіту за спеціальністю «географія» і здобула кваліфікацію «географ, фізико-географ, викладач».

У 1997 р. О. Д. Веклич вступила до заочної аспірантури при Інституті геологічних наук НАН України за спеціальністю «палеонтологія і стратиграфія», працюючи одночасно у відділі стратиграфії і палеонтології мезозойських відкладів, яку закінчила у 2004 році. Її науковим керівником був видатний фахівець з геології, палеонтології та стратиграфії, професор Михайло Михайлович Іванік.

13 травня 2021 року Олена Дмитрівна успішно захистила дисертацію на тему «Біостратиграфія верхньокрейдових відкладів Північної окраїни Донбасу за форамініферами» і здобула науковий ступінь кандидата геологічних наук.

Титульна сторінка автореферату дисертації О. Д. Веклич

О. Д. Веклич робить величезний внесок у розвиток біостратиграфії, мікропалеонтології, стратиграфії, палеогеографії та палеоекології. Наукові дослідження Олени Дмитрівни пов'язані з дослідженням верхньокрейдових відкладів Донбасу за форамініферами. На основі вивчення цієї мікрофауни вона здійснює детальну стратифікацію розрізів, обґрунтування просторово-часових закономірностей верхньокрейдових відкладів Дніпровсько-Донецької западини та Донбасу [1].

Оленою Дмитрівною доповнено та уточнено біостратиграфічну характеристику туронських, кампанських, маастрихтських відкладів Північної окраїни Донбасу та визначено зони за форамініферами [5]. Нею вперше для верхньокрейдових відкладів Північної окраїни Донбасу розроблено за бентосними форамініферами біостратиграфічну схему, в основу якої покладено зональний поділ за мікрофауною верхньокрейдових відкладів Східноєвропейської платформи (1974–2008) та зональними маркерами МСШ. О. Д. Веклич вперше виділено 17 зон та 18 підзон за форамініферами. За аналізом форамініфер в досліджених відкладах дослідницею підтверджено та обґрунтовано доцільність тричленного поділу кампанського ярусу даного регіону з виділенням середнього під'ярусу в обсязі форамініферової зони *Brotzenella monterelensis*, а також вперше за цією мікрофауною обґрунтовано ранньотуронський вік вапнистих пісковиків відслонення у с. Глафірівка Луганської області, вік цих відклади раніше датувались як пізній сеноман [2; 4].

**Кандидат геол. наук О. Д. Веклич разом з доктором геол. наук О. А. Шевчук
на розрізі крейдових відкладів (Луганська область, с. Георгіївка,
Коноплянівський кар'єр)**

Оленою Дмитрівною за дослідженнями зонального поділу форамініфер у комплексах, визначених у крейді Березівського кар'єру Луганської області, вперше охарактеризовано безперервний розріз турон-нижньоконьяцьких відкладів, що передбачає внесення змін у чинну Стратиграфічну схему (2013 р.). При дослідженні зведеного розрізу природніх відслонень біля с. Шандриголове та Куп'янської опорної свердловини № 1 нею було доведено наявність відкладів верхнього маастрихту [4].

Оленою Дмитрівною вперше виконано зіставлення визначених мікрофауністичних зон з макрофауністичними зонами, зазначена відповідність цих зон місцевим світам і підсвітам верхньої крейди Північної окраїни Донбасу, а також нею вперше для даного регіону монографічно описано 17 характерних видів форамініфер. О. Д. Веклич вперше обґрунтовано кореляцію зон за бентосними форамініферами даної території з бентосними і планктонними зонами суміжних територій. Оленою Дмитрівною уточнено, доповнено та відтворено в пізньокрейдovому басейні палеогеографічні та палеоекологічні умови існування форамініфер Північної окраїни Донбасу [1; 3].

О. Д. Веклич є співавтором розроблених модернізованих регіональних стратиграфічних схем верхньокрейдovих відкладів Дніпровсько-Донецької западини і північної та південної окраїн Донбасу та співавтором розділу «Мезозой»: «Крейдova система» (2013 р.) [5].

О. Д. Веклич брала участь у розробці та виконанні держбюджетних темах відділу – «Палеогеографічні, еволюційні палеоекологічні критерії стратиграфічного поділу фанерозойських відкладів України» (2004–2008); «Створення та модернізація стратиграфічних схем фанерозойських відкладів України» (2009–2012); «Ортостратиграфічні групи фауни і флори

та опорні розрізи регіональних стратиграфічних підрозділів фанерозою України» (2013–2017); «Обґрунтування границь регіональних і місцевих стратиграфічних підрозділів фанерозою України для геологічних карт нового покоління» (2018–2021) та пріоритетних темах «Обґрунтування границь регіональних і місцевих стратиграфічних підрозділів Дніпровсько-Донецької западини» (2018–2019); «Еволюція органічного світу як основа стратиграфії і кореляції відкладів фанерозою України» (2020–2021); «Інтегрування різномасштабних геологічних даних для вирішення фундаментальних та прикладних задач України (шифр: 2021–ІГН–1)» (2022).

Результати своїх наукових досліджень Олена Дмитрівна регулярно доповідає на міжнародних та всеукраїнських конференціях, зокрема: сесіях Українського палеонтологічного товариства (2004–2021), всеукраїнських наукових конференціях Львівського національного університету імені Івана Франка (2010–2019), науково-практичній конференції, присвяченій 100-річчю від дня народження В. П. Макридіна Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна (2015), VII Міжнародному геологічному форумі «Геофорум – 2020» (2020), IX Всеукраїнській молодіжній науковій конференції «Ідеї та новачі в системі наук про Землю» (2022), науковій конференції «Актуальні питання стратиграфії осадових басейнів України: нові ідеї і пріоритетні напрями досліджень» (2022), III Міжнародній науковій конференції «Сучасні проблеми гірничої геології та геоecології» (2022) та інших наукових зібраннях.

**Учасники польової екскурсії XXXVII сесії Палеонтологічного товариства
НАН України «Проблеми обґрунтування регіональних стратонів фанерозою
України» (Київська обл., с. Новопетрівці, 09 вересня 2016 р.)**

Науковий доробок Олени Дмитрівни Веклич складає близько 50 наукових праць у вітчизняних та міжнародних виданнях, які присвячені вивченню форамініфер, стратиграфії, палеонтології та палеогеографії верхньокрейдових відкладів Дніпровсько-Донецької западини та Донбасу, серед яких – колективна монографія та збірка, статті, матеріали та тези наукових конференцій.

О. Д. Веклич – кваліфікований науковець, яка понад 40 років свого життя займається складною, кропіткою, але водночас цікавою та творчою роботою. Олена Дмитрівна – інтелігентна, привітна, доброзичлива, щира, відкрита, відповідальна та чуйна людина, турботлива, любляча мама та дружина, поціновувачка театрального мистецтва, частий відвідувач виставок та музеїв.

Від щирого серця колектив відділу стратиграфії і палеонтології мезозойських відкладів Інституту геологічних наук НАН України вітає Олену Дмитрівну з ювілеєм. Зичимо їй міцного здоров'я, сімейного благополуччя, довголіття, наснаги та подальших успіхів в активній, плідній науковій діяльності та творчих звершень на ниві палеонтологічних досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Веклич О.Д. Біостратиграфія верхньокрейдових відкладів Північної окраїни Донбасу за форамініферами : автореф. дис. ... канд. геол. Наук : 04.00.09. Київ, 2021. 24 с.
2. Веклич О.Д. Біостратиграфічне розчленування маастрихтських відкладів Північної окраїни Донбасу за форамініферами. *Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія»*. 2020. Вип. 52. С. 24–34. DOI: <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2020-52-02>.
3. Веклич О.Д. Розвиток форамініфер і палеогеографія морів Північної окраїни Донбасу в сеноманський-коньяцький часи. *Тектоніка і стратиграфія*. 2020. Вип. 47. С. 91–101. DOI: <https://doi.org/10.30836/igs.0375-7773.2020.216156>
4. Веклич О. Стратиграфія відкладів верхньої крейди Північної окраїни Донбасу за форамініферами. *Палеонтологічний збірник*. 2022. № 54. С. 21–33. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/pal.54.02>.
5. Стратиграфія верхнього протерозою та фанерозою України. Т. 1: Стратиграфія верхнього протерозою, палеозою та мезозою України ; гол. ред. П.Ф. Гожик. Київ : Логос, 2013. 638 с.

REFERENCES

1. Veklych O. D. (2021). Biostratigraphy of the Upper Cretaceous deposits of the Northern outskirts of Donbas by foraminifers [Biostratigraphy of the Upper Cretaceous deposits of the Northern outskirts of Donbas by foraminifers]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Institute of Geological Sciences of the National Academy of Sciences of Ukraine]. Kyiv. 24 p. [in Ukrainian]
2. Veklych O. D. (2020). Biostratigraphic division of the Maastrichtian deposits of the northern outskirts of Donbas by foraminifers. *Visnyk Kharkivskoho nats. un-tu im. V. N. Karazina. Seriya «Geology. Geography. Ecology»*, Vol. 52, pp. 24–34. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2020-52-02> [in Ukrainian].
3. Veklych O. D. (2020). Rozvytok foraminifer i paleoheohrafiia moriv Pivnichnoi okrainy Donbasu v senomanskyi-koniatskyi chasy [Foraminifers development and paleogeography of seas of the northern outskirts of Donbas in the Cenomanian – Coniacian times]. *Tektonika i stratyhrafia – Tektonic and stratigraphy*, 47, pp. 91–101. <https://doi.org/10.30836/igs.0375-7773.2020.216156> [in Ukrainian]
4. Veklych O. (2022). Stratyhrafia vidkladiv verkhnoi kreidy Pivnichnoi okrainy Donbasu za foraminiferamy [Stratigraphy of the Upper Cretaceous deposits of the northern outskirts of Donbas by foraminifers]. *Paleontolohichniy zbirnyk – Paleontological review*, 54, pp. 21–33. <http://doi.org/10.30970/pal.54.02>. [in Ukrainian]
5. Stratyhrafia verkhnoho proterozoiiu ta fanerozoiiu Ukrainy. T. 1: Stratyhrafia verkhnoho proterozoiiu, paleozoiiu ta mezozoiiu Ukrainy [Stratigraphy of the Upper Proterozoic and the Phanerozoic of the Ukraine. Vol. 1. Stratigraphy of the Upper Proterozoic, Paleozoic and Mesozoic of the Ukraine] (2013). (Ed. P. V. Gozhik). Kyiv: Logos. 638 p. [in Ukrainian]

OLENA DMYTRIVNA VEKLYCH (TO THE 60TH ANNIVERSARY OF HER BIRTH)**Yuliia Dorotyak¹, Yuliia Klymenko², Iryna Suprun³**

*Institute of Geological Sciences of the National Academy of Sciences of Ukraine,
O. Gonchar str., 55b, Kyiv, Ukraine, 01054*

¹dorotyak78@gmail.com; ²yulia_k77@ukr.net; ³suprun_is@ukr.net

¹orcid.org/0000-0002-0498-1892; ²orcid.org/0000-0002-8622-2493; ³orcid.org/0000-0002-4703-7543

¹Web of Science ResearcherID: AAF-1326-2020; ²Web of Science ResearcherID: IDT-7428-2023;

³Web of Science ResearcherID: AAT-4938-2021

³Scopus Author ID: 57210653834

The article is dedicated to Olena D. Veklych, the famous scientist and researcher in the field of stratigraphy and paleontology, candidate of geological sciences, Researcher of the department of stratigraphy and paleontology of Mesozoic deposits of the Institute of Geological Sciences of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Key words: Olena Veklych, biography, micropaleontology, stratigraphy, Cretaceous sediments, foraminifera.

Стаття надійшла до редколегії 18.10.2023

Прийнята до друку 30.10.2023